

ЗАКОН

О ФИНАНСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ

Глава I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Област примене закона

Члан 1.

Овим законом уређују се посао финансијског лизинга, уговор о финансијском лизингу, права и обавезе субјеката у послу финансијског лизинга и регистар финансијског лизинга.

На субјекте и правне односе из посла финансијског лизинга насталог у складу са овим законом, одредбе других закона примењиваће се у случајевима које овај закон не уређује.

Посао финансијског лизинга

Члан 2.

Посао финансијског лизинга, у смислу овог закона, је посао у коме давалац лизинга:

1) са испоручиоцем предмета лизинга одређеним од стране примаоца лизинга закључује уговор на основу кога стиче право својине на предмету лизинга, према спецификацији примаоца лизинга и под условима које, уколико се односе на интересе примаоца лизинга, одобрава прималац лизинга (у даљем тексту: уговор о испоруци);

2) са примаоцем лизинга закључује уговор о финансијском лизингу којим се обавезује да на примаоца лизинга пренесе овлашћење држања и коришћења предмета лизинга на уговорено време, а прималац лизинга се обавезује да му за то плаћа уговорену накнаду у уговореним ратама (у даљем тексту: уговор о лизингу).

Трајање уговора о лизингу

Члан 3.

Минимални рок на који се уговор о лизингу закључује не може бити краћи од две године од дана закључења уговора.

Предмет лизинга

Члан 4.

Предмет финансијског лизинга је покретна непотрошна ствар (опрема, постројења, возила и сл.).

Обавештење испоручиоца

Члан 5.

Давалац лизинга дужан је да обавести испоручиоца предмета лизинга да предмет лизинга прибавља ради извршења уговора о лизингу и да означи лице које у том уговору има својство примаоца лизинга.

Обавештење из става 1. овог члана мора бити учињено најкасније до тренутка закључења уговора о испоруци.

Садржина и форма уговора о лизингу

Члан 6.

Уговор о лизингу обавезно садржи: прецизно одређење предмета лизинга, износ накнаде коју плаћа прималац лизинга, износ појединих рата накнаде, њихов број и време плаћања, као и рок на који је уговор закључен.

Поред елемената из става 1. овог члана, уговор о лизингу може да садржи и следеће елементе: место, време и начин испоруке предмета лизинга, својина на предмету лизинга, страна која је обавезна да осигура предмет лизинга и ризици од којих треба да буде осигуран, начин престанка уговора, опција куповине или продужења уговора, трошкови транспорта предмета лизинга, његова монтажа, демонтажа и текуће одржавање, замена делова, сервис и техничко-технолошко унапређење, обучавање особља примаоца лизинга за коришћење предмета лизинга и друге елементе о којима уговорне стране постигну сагласност.

Уговор о лизингу мора бити закључен у писменој форми.

Лизинг накнада

Члан 7.

Накнада коју прималац лизинга плаћа даваоцу лизинга за коришћење предмета лизинга (у даљем тексту: лизинг накнада) утврђује се првенствено на основу амортизације целине или најбитнијег дела вредности предмета лизинга.

Трговински карактер уговора

Члан 8.

Уговор о лизингу који се закључује у складу са овим законом сматра се уговором у привреди у смислу одредаба закона којим се уређују

облигациони односи, осим у случају кад је прималац лизинга физичко лице које не обавља регистровану делатност ради стицања добити.

Глава II

СУБЈЕКТИ У ПОСЛУ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

Одређење субјеката

Члан 9.

Субјекти у послу финансијског лизинга су: давалац лизинга, прималац лизинга и испоручилац предмета лизинга.

Давалац лизинга

Члан 10.

Давалац лизинга је лице које, уз задржавање права својине на предмету лизинга, преноси на примаоца лизинга овлашћење држања и коришћења на предмету лизинга, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Давалац лизинга, у смислу овог закона, је привредно друштво које обавља послове финансијског лизинга у складу са прописима државе у којој је основано и чији је минимални уплаћени новчани део основног капитала 100.000 еура.

Прималац лизинга

Члан 11.

Прималац лизинга, у смислу овог закона, је правно или физичко лице на кога давалац лизинга преноси овлашћење држања и коришћења предмета лизинга, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Испоручилац предмета лизинга

Члан 12.

Испоручилац предмета лизинга (у даљем тексту: испоручилац), у смислу овог закона, је правно или физичко лице које на даваоца лизинга преноси право својине на предмету лизинга, ради његове предаје примаоцу лизинга на држање и коришћење, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Разграничење

Члан 13.

Уговор у коме су давалац лизинга и испоручилац исто лице не сматра се уговором о финансијском лизингу у смислу овог закона.

На уговор из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи, зависно од природе конкретног уговора (закуп, продаја са оброчним отплатама цене, и сл.).

Глава III

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ДАВАОЦА ЛИЗИНГА

Обавеза прибављања предмета лизинга

Члан 14.

Давалац лизинга је дужан да према спецификацији примаоца лизинга прибави предмет лизинга од испоручиоца кога је одредио прималац лизинга.

Заштита у случају стечаја примаоца лизинга

Члан 15.

У случају стечаја примаоца лизинга, давалац лизинга има право на издвајање предмета лизинга (излучно право) из стечајне масе примаоца лизинга, у складу са законом којим се уређује стечајни поступак.

Прималац лизинга и суд надлежан за спровођење стечајног поступка, дужни су да без одлагања обавесте даваоца лизинга о покретању стечајног поступка.

Искључење одговорности за материјалне недостатке

Члан 16.

За материјалне недостатке предмета лизинга, примаоцу лизинга одговара испоручилац, ако друкчије није уговорено.

Искључење одговорности за штету проузроковану предметом лизинга

Члан 17.

Давалац лизинга не одговара примаоцу лизинга за штету проузроковану предметом лизинга, осим ако је прималац лизинга претрпео штету услед тога што се ослонио на стручност даваоца лизинга или ако је давалац лизинга имао учешћа у избору испоручиоца или спецификацији предмета лизинга, ако друкчије није уговорено.

Одговорност за правне недостатке

Члан 18.

Давалац лизинга одговара ако на предмету лизинга постоји право трећег лица које искључује, умањује или ограничава неометану државину примаоца лизинга, а о чијем постојању прималац лизинга није обавештен, нити је пристао да узме предмет лизинга оптерећен тим правом.

Обавештавање даваоца лизинга

Члан 19.

Ако треће лице полаже право из члана 18. овог закона на предмет лизинга, прималац лизинга је дужан да обавести даваоца лизинга о томе и да га позове да у разумном року ослободи предмет лизинга од права или претензије трећег лица.

Прималац лизинга који је, не обавештавајући даваоца лизинга, покренуо и изгубио спор са трећим лицем из става 1. овог члана, може се позвати на одговорност даваоца лизинга за правне недостатке, осим ако давалац лизинга докаже да је он располагао средствима да се одбије захтев трећег лица.

Прималац лизинга има право да се позове на одговорност даваоца лизинга за правне недостатке предмета лизинга и кад је без обавештавања даваоца лизинга и без спора признао основано право трећег лица.

Ако је у случају из става 3. овог члана прималац лизинга исплатио трећем лицу одређени износ да би одустао од свог права, давалац лизинга се може ослободити своје одговорности ако накнади примаоцу лизинга исплаћени износ, као и накнаду за претрпљену штету.

Санкције правних недостатака

Члан 20.

Ако давалац лизинга не поступи по захтеву примаоца лизинга из члана 19. став 1. овог закона, у случају одузимања предмета лизинга од примаоца лизинга, уговор о лизингу се раскида ако друкчије није предвиђено уговором.

Ако давалац лизинга не поступи по захтеву примаоца лизинга из члана 19. став 1. овог закона, у случају умањења или ограничења неометане државине примаоца лизинга, прималац лизинга може да раскине уговор ако се због тога сврха уговора не може остварити, или да захтева сразмерно снижење лизинг накнаде.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, прималац лизинга има право на накнаду претрпљене штете.

Ако је прималац лизинга у тренутку закључења уговора о лизингу знао за могућност да предмет лизинга буде одузет или да његова

неометана државина буде смањена или ограничена, нема право на накнаду штете, ако до тога дође.

Уговорно ограничење или искључење одговорности даваоца лизинга

Члан 21.

Одговорност даваоца лизинга за правне недостатке предмета лизинга не може се уговором ограничити или искључити.

Пренос права својине на предмету лизинга

Члан 22.

Давалац лизинга може пренети право својине на предмету лизинга на треће лице.

У случају преноса права својине на предмету лизинга из става 1. овог члана, треће лице ступа на место даваоца лизинга, те права и обавезе из уговора о лизингу настају између њега и примаоца лизинга.

У случају из става 1. овог члана, треће лице не може захтевати од примаоца лизинга предају предмета лизинга пре протеча рока на који је уговор о лизингу закључен.

Пренос права својине на предмету лизинга на треће лице може се уговором искључити или друкчије предвидети.

Глава IV

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПРИМАОЦА ЛИЗИНГА

Преузимање предмета лизинга

Члан 23.

Прималац лизинга дужан је да преузме предмет лизинга на начин, у време и на месту предвиђеном уговором.

Раскид уговора због неиспоруке

Члан 24.

Ако испоручилац примаоцу лизинга не испоручи предмет лизинга, ако га испоручи са доцњом, или ако предмет лизинга има материјални недостатак, прималац лизинга може, у складу са законом којим се уређују облигациони односи, одбити пријем испоруке или раскинути уговор о лизингу и има право на накнаду штете.

У случају из става 1. овог члана, давалац лизинга може одржати уговор ако без одлагања сам испоручи предмет лизинга примаоцу лизинга, под условима предвиђеним уговором о лизингу.

До испуњења обавезе испоруке која је у свему у складу са уговором о лизингу, прималац лизинга има право да обустави исплату накнаде коју би, на основу уговора о лизингу, био дужан да плаћа даваоцу лизинга.

Ако раскине уговор, прималац лизинга има право на повраћај накнаде коју је платио у складу са уговором о лизингу, умањену за износ који представља накнаду за корист коју је прималац лизинга имао од предмета лизинга (разуман износ).

Коришћење предмета лизинга

Члан 25.

Прималац лизинга дужан је да користи предмет лизинга са пажњом доброг привредника, односно доброг домаћина.

Прималац лизинга дужан је да користи предмет лизинга у складу са уговором или наменом предмета лизинга.

Прималац лизинга одговара за штету проузроковану коришћењем предмета лизинга противно уговору или намени предмета лизинга, без обзира да ли је предмет лизинга користио он, лице које ради по његовом налогу или друго лице коме је он омогућио да користи предмет лизинга.

Одржавање предмета лизинга

Члан 26.

Прималац лизинга је дужан да одржава предмет лизинга у исправном стању и врши потребне поправке на предмету лизинга.

Прималац лизинга одговара за штету проузроковану неодржавањем предмета лизинга у исправном стању.

Плаћање лизинг накнаде

Члан 27.

Прималац лизинга дужан је да даваоцу лизинга плаћа лизинг накнаду у износима, роковима и на начин који су предвиђени уговором о лизингу.

Раскид уговора због неплаћања лизинг накнаде

Члан 28.

Давалац лизинга може да раскине уговор ако прималац лизинга задоцни са исплатом прве рате.

Ако после исплате прве рате прималац лизинга задоцни са исплатом једне или више узастопних рата чији укупан износ достиже четвртину укупне накнаде, давалац лизинга може да раскине уговор или да захтева од примаоца лизинга исплату остатка накнаде заједно са каматом.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, ако прималац лизинга не исплати једну рату, давалац лизинга може да раскине уговор у погледу свих будућих обавеза исплате, ако је из датих околности очигледно да ни оне неће бити испуњене.

Давалац лизинга који жели да раскине уговор из разлога из ст. 1. до 3. овог члана, дужан је да остави примаоцу лизинга примерен накнадни рок за испуњење обавезе.

Ако прималац лизинга не испуни обавезу у року из става 4. овог члана, уговор о лизингу се раскида по самом закону.

У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана, прималац лизинга може одржати уговор ако да одговарајуће обезбеђење.

Раскид уговора због неплаћања лизинг накнаде може се уговором друкчије уредити, у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја.

Дејства раскида

Члан 29.

Давалац лизинга који раскине уговор због неплаћања лизинг накнаде из разлога утврђених чланом 28. овог закона или уговором о лизингу, има право на повраћај предмета лизинга, као и право на накнаду претрпљене штете.

Посебан поступак за стицање државине на предмету лизинга

Члан 30.

На предлог уговорних страна, суд ће одредити рочиште на коме ће у записнику утврдити да су се уговорне стране споразумеле да, у случају неплаћања лизинг накнаде од стране примаоца лизинга о доспелости у складу са уговором, давалац лизинга има право да предмет лизинга преузме у државину.

Потписани записник о споразуму уговорних страна из става 1. овог члана има снагу судског поравнања.

Ако прималац лизинга не испуни обавезу плаћања лизинг накнаде о доспелости у складу са уговором и даваоцу лизинга не преда добровољно предмет лизинга, давалац лизинга може суду поднети захтев за доношење решења о одузимању предмета лизинга од примаоца лизинга или лица у чијој се државини предмет лизинга налази и предаји тог предмета даваоцу лизинга у државину.

Уз захтев из става 3. овог члана. подноси се потписани записник о споразуму уговорних страна из става 1. овог члана.

Суд је обавезан да о захтеву из става 3. овог члана одлучи у року од три дана од дана подношења захтева.

Поступак одузимања предмета лизинга спроводи се у року од три дана од дана доношења решења којим се усваја захтев из става 3. овог члана.

Против решења о одузимању предмета лизинга од примаоца лизинга или лица у чијој се државини предмет лизинга налази, прималац лизинга може, у року од три дана од дана пријема решења, уложити приговор да је извршио обавезу исплате, о чему мора поднети писмене доказе.

Приговор из става 7. овог члана не одлаже извршење.

О приговору из става 7. овог члана одлучује суд, у складу са законом којим се уређује извршни поступак.

На поступак за стицање државине на предмету лизинга примењује се закон којим се уређује извршни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Накнада штете

Члан 31.

Накнада штете проузроковане неплаћањем лизинг накнаде треба даваоца лизинга да доведе у положај у коме би се налазио да је прималац лизинга испунио своју обавезу у складу са уговором.

Уговором се може предвидети начин на који ће се израчунати висина накнаде штете, која не може да премаши висину која би била утврђена на основу става 1. овог члана.

Ризик за случајну пропаст или оштећење предмета лизинга

Члан 32.

Ризик за случајну пропаст или оштећење предмета лизинга сноси прималац лизинга.

Ризик прелази на примаоца лизинга у тренутку преузимања предмета лизинга, ако друкчије није предвиђено уговором.

Враћање предмета лизинга

Члан 33.

Прималац лизинга је дужан да, по престанку уговора, неоштећен предмет лизинга заједно са припацама врати даваоцу лизинга или лицу које је

давалац лизинга одредио, осим ако уговором није предвиђено право примаоца лизинга да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу.

Прималац лизинга не одговара за истрошеност предмета лизинга која настане његовом редовном употребом или за промене на њему које су извршене у споразуму са даваоцем лизинга.

Обавеза осигурања

Члан 34.

Прималац лизинга је дужан да осигура предмет лизинга од ризика који су предвиђени уговором, ако друкчије није предвиђено уговором.

Предаја предмета лизинга другом на коришћење

Члан 35.

Прималац лизинга може предмет лизинга, у целини или појединим деловима, дати на коришћење трећем лицу уз писмену сагласност даваоца лизинга.

Давалац лизинга може да раскине уговор и да захтева накнаду штете ако је прималац лизинга, без његове писмене сагласности, предао предмет лизинга на коришћење трећем лицу.

Посебан поступак за стицање државине на предмету лизинга из члана 30. овог закона може се применити и у случају раскида уговора из става 2. овог члана.

Предаја предмета лизинга на коришћење трећем лицу не ослобађа примаоца лизинга обавеза које из уговора о лизингу има према даваоцу лизинга.

Предаја предмета лизинга на коришћење трећем лицу може се уговором искључити или друкчије предвидети.

Глава V

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИСПОРУЧИОЦА

Испорука предмета лизинга

Члан 36.

Испоручилац је дужан да предмет лизинга испоручи примаоцу лизинга у исправном стању, заједно са припацама, на начин, у време и на месту који су предвиђени уговором о испоруци, осим ако је уговором о лизингу предвиђено да предмет лизинга испоручи давалац лизинга.

Измене уговора

Члан 37.

Ако се прималац лизинга сагласио са садржином уговора закљученог између даваоца лизинга и испоручиоца, на основу којег је давалац лизинга стекао право својине на предмету лизинга, накнадне измене тог уговора неће производити дејство према примаоцу лизинга, осим ако он на њих не пристане.

Одговорност испоручиоца према примаоцу лизинга

Члан 38.

Ако испоручилац предмет лизинга не испоручи примаоцу лизинга, ако га испоручи са доцњом, или ако предмет лизинга има материјални недостатак, прималац лизинга има према испоручиоцу права која би, према закону којим се уређују облигациони односи, имао да је био страна у уговору са испоручиоцем.

Изузетно од става 1. овог члана, прималац лизинга нема право да, без сагласности даваоца лизинга, раскине или поништи уговор закључен између даваоца лизинга и испоручиоца, нити право да захтева снижење цене.

Испоручилац не може бити одговоран и даваоцу лизинга и примаоцу лизинга за исту штету.

Солидарна одговорност даваоца лизинга и испоручиоца

Члан 39.

Ако је давалац лизинга извршио избор испоручиоца, солидарно са њим одговара примаоцу лизинга ако предмет лизинга није испоручен примаоцу лизинга, ако је испоручен са доцњом, или ако предмет лизинга има материјални недостатак.

Глава VI

ПРЕСТАНАК УГОВОРА О ЛИЗИНГУ

Протек рока

Члан 40.

Уговор о лизингу престаје протеклом рока на који је закључен.

Пропаст предмета лизинга услед више силе

Члан 41.

Уговор о лизингу престаје ако предмет лизинга буде уништен неким случајем више силе.

Право на откуп или продужење уговора

Члан 42.

Предмет лизинга не прелази у својину примаоца лизинга протеком рока на који је уговор о лизингу закључен.

Уговором о лизингу може се предвидети право примаоца лизинга да, по протеклу рока на који је уговор закључен, откупи предмет лизинга по цени која је уговором одређена или да продужи уговор о лизингу (право опције).

Прималац лизинга је дужан да даваоца лизинга обавести о својој одлуци да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу, најкасније месец дана пре истека рока на који је уговор закључен.

Глава VII

РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

Појам

Члан 43.

Регистар финансијског лизинга је јавни регистар у који се, у складу са овим законом, уписују подаци о уговорима о лизингу закљученим између физичких и правних лица.

Регистар финансијског лизинга (у даљем тексту: регистар) је јединствена електронска база података, чија је основа централна база података у којој се чувају сви подаци унети у регистар.

Локалне јединице регистра формирају се на територији Републике Србије.

Централна база података је доступна путем локалних јединица регистра, ради уписа у регистар и претраживања.

Надлежност за вођење регистра

Члан 44.

Регистар води надлежна организација, одређена у складу са законом.

Доступност регистра

Члан 45.

Регистар је доступан свим лицима без обзира на место и територију на којој приступају регистру, ради уписа уговора о лизингу у регистар или претраживања.

Јавност

Члан 46.

Подаци који се уписују и чувају у регистру су јавни.

Организација која води регистар, на захтев заинтересованог лица, издаје оверен извод о подацима који се чувају у регистру, као и извод којим се потврђује да регистар не садржи податке о финансијском лизингу на одређеној ствари.

Трошкови уписа

Члан 47.

Организацији из члана 44. овог закона плаћа се накнада за:

- 1) упис или измену података у регистру;
- 2) претраживање које укључује добијање извода;
- 3) добијање овереног извода.

Дејства уноса података у регистар према трећим лицима

Члан 48.

Сматра се да су трећа лица упозната са постојањем уговора о лизингу на основу његовог уписа у регистар.

Нико се не може позивати на околност да му нису били познати подаци о финансијском лизингу уписани у регистар, у складу са овим законом.

Подаци уписани у регистар нису доказ о постојању својинских или других права на предмету лизинга нити пуноважности било ког правног посла.

Обавеза уписа

Члан 49.

Уговор о лизингу, његове измене и допуне и престанак уговора, уписују се у регистар.

Давалац лизинга дужан је да упис из става 1. овог члана изврши у року од седам дана од дана закључења уговора о лизингу, његових измена и допуна и престанка уговора.

Уговором о лизингу може се предвидети да упис из става 1. овог члана врши прималац лизинга.

За штету коју треће савесно лице претрпи услед неиспуњења обавезе уписа из става 1. овог члана, давалац лизинга и прималац лизинга солидарно одговарају.

Садржина уписа у регистар

Члан 50.

Захтев за упис уговора о лизингу у регистар садржи нарочито:

- 1) податке о идентитету даваоца лизинга и примаоца лизинга;
- 2) прецизно одређење предмета лизинга;
- 3) рок на који је уговор о лизингу закључен;
- 4) потпис подносиоца захтева за упис уговора о лизингу у регистар.

Подаци из става 1. овог члана уписују се у регистар у тренутку подношења захтева за упис.

Остали уписи

Члан 51.

Давалац лизинга, прималац лизинга и испручилац могу захтевати да се у регистар упише забелешка о постојању спора који се односи на предмет лизинга.

Глава VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Уговори о лизингу који су закључени пре 1. јануара 2004. године уписују се у регистар од дана почетка примене одредаба чл. 43. до 51. овог закона, а најкасније до 31. јануара 2004. године.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а одредбе чл. 43. до 51. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2004. године.